

Rafał Kowalski

XVII Forum Młodych

Wrocławski Przegląd Teologiczny 9/2, 211-214

2001

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Drugi dzień obrad dotyczył czynników zewnętrznych agresji. Rozpoczął je wykład ks. prof. Tadeusza Zasępy. Referent w swym przedłożeniu zatytułowanym *Syndrom Rambo szukał odpowiedzi na pytanie: „Czy media generują czy jedynie odzwierciedlają przemoc?”* Dr hab. Barbara Fijałkowska analizowała „istotę psychoterroru w totalitaryzmie”. Jej referat nosił tytuł *Kto ma władzę, ten ma rację?* Referat Prof. Stanisława Pikulskiego *Męczennicy przemocy?* dotyczył terroryzmu będącego problemem międzynarodowym. W dalszej kolejności miała miejsce dyskusja panelowa, która cieszyła się szczególnym zainteresowaniem słuchaczy. Poświęcona ona była „syndromowi Jamesa Bonda”, a dotyczyła „granic zinstytucjonalizowanej przemocy”. Dr Grażyna Woroniecka podjęła próbę zreferowania „syndromu kozła ofiarnego”. Referat ten posiadał podtytuł: *Przemoc a struktury społeczne według R. Girarda*. Przedostatni wykład drugiego dnia obrad *Spokój na koszt innych?* wygłosił ks. prof. Paweł Bortkiewicz. Autor wystąpienie swoje poświęcił zagadnieniu pacyfizmu. Pytał zaś w nim: „Czy pacyfizm jest ucieczką od odpowiedzialności?” Ostatnim bowiem wykładem było przedłożenie prof. Stanisława Kawula. Nosilo ono tytuł: *Czas na naprawę ludzkiego świata?* Autor zajął się zagadnieniem „brutalizacji współczesnego życia” będącego „problemem społeczno-pedagogicznym”. Autor skoncentrował swoje rozważania wokół „profilaktyki i resocjalizacji”. Ostatecznie drugi dzień obrad zamknęła dyskusja panelowa zogniskowana wokół zagadnienia kary śmierci. Jej uczestnicy zastanawiali się na ile jest ona „uzurpacją państwa”, a na ile „usprawiedliwioną karą”?

Ostatni, trzeci, dzień obrad rozpoczął referat przygotowany przez ks. prof. Waldemara Chrostowskiego. Autor za motto rozważań nad „biblijnym spojrzeniem na przemoc i gwałt” przyjął słowa „Gdzie jest brat twój, Abel? „(Rdz 4,9). Z kolei zaś ks. dr hab. Marian Machinek w referacie *Czy Bóg pragnął krwawej ofiary?* analizował problem interpretacji śmierci Chrystusa. I wreszcie referat *Oko za oko?* był mocnym akcentem zamykającym obrady sympozjum. Jego autor ks. prof. Janusz Nagórny zastanawiał się nad etycznymi aspektami dopuszczalności użycia siły.

Wszyscy uczestnicy sympozjum podkreślali trafność wyboru tematu, aktualność poruszanych zagadnień. Wypada jedynie gratulować jego organizatorom oraz z niecierpliwością oczekiwać na szybkie pojawienie się na półkach księgarskich książki będącej jego owocem.

ks. Andrzej Szafuński

XVII Forum Młodych

W dniach 21-24 listopada 2001 roku odbyło się XVII Forum Młodych przygotowane przez Kolo Teologiczne Alumnów MWSD we Wrocławiu oraz Papieski Wydział Teologiczny. Temat przewodni brzmiał: „Kapłan na nowe czasy”. Impreza sama w sobie jest bardzo bogatym wydarzeniem, gdyż nie ogranicza się jedynie do spotkań intelektualnych, ale proponuje gościom także „atrakcje” duchowe i kulturalne.

Preludium do Forum stanowiły: modlitwa ze śpiewami Taizé oraz występ aktorów wrocławskiego teatru pantomimy. Spotkanie modlitewne przygotowane przez alumnów we współpracy z młodzieżą akademicką miasta Wrocławia przyciągnęło do kościoła św. Bartłomieja wielu młodych ludzi. Następnie wszyscy przeszli do auli Papieskiego Wy-

działu Teologicznego, by spotkać się z prawdziwą sztuką. „Sztuka bowiem w swym najgłębszym wymiarze powinna mobilizować człowieka do wyższych postaw moralnych” – tak brzmi motto aktorów wrocławskiego teatru pantomimy – Anny Nabałkowskiej, Radomira Pioruna i Mariusza Sikorskiego – którzy na ten wieczór przygotowali dwie etiudy pantomiczne: *Samotność* i *Dożywotnio usprawiedliwiony*, pozostawiając uczestników z pytaniami o sens istnienia, miejsce Boga w życiu, grzechu, pojednania i przebaczenia.

Oficjalnie Forum rozpoczęło się 22 listopada o godzinie 9.00 Mszą świętą, której przewodniczył Jego Eminencja Ksiądz Kardynał Henryk Gulbinowicz, a słowo Boże wygłosił ks. Aleksander Radecki – ojciec duchowny wrocławskiego seminarium. „Jacy będziecie – kapłani na nowe czasy?” – tym pytaniem, na które odpowiedź zna chyba tylko Jezus Chrystus zakończył kaznodzieja swoją homilię. Do odpowiedzi miały przybliżyć wykłady, które rozpoczynały się o 10.45 w auli Papieskiego Wydziału Teologicznego inauguruje w tym dniu intelektualne atrakcje XVII Forum Młodych.

Pierwszy wykład wygłosił ojciec Tomasz Pawłowski – dominikanin z Gdańska, autor książki *Przewodnik dla zniechęconych spowiedzią i Mszą świętą*. Bardzo obszernie mówił na temat spowiedzi świętej, zwracając uwagę na konieczność przejścia od patrzenia czysto prawniczego na ów sakrament do patrzenia przez pryzmat miłości. Wskazał także na konkretne postawy kapłanów zniechęcające do sakramentu pokuty. Z punktu widzenia duszpasterskiego ojciec Tomasz przygotował wspaniałe wystąpienie. Kolejny był ks. prof. Stanisław Urbański – dziekan Wydziału Teologicznego na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, który wskazał na trzy fundamenty duchowości współczesnego kapłana: modlitwa, miłość i Eucharystia. Można powiedzieć, iż był to typowy wykład akademicki. Ksiądz profesor rozrysował na tablicy poszczególne wektory wzrostu duchowego. Ostatnim wystąpieniem w tym dniu był wykład pani Janiny Ochojskiej – prezes fundacji Polska Akcja Humanitarna. Można to bardziej nazwać świadectwem niż wykładem, jednak słowa „wszystko jest możliwe, nawet najtrudniejszy plan może się udać zrealizować, jeśli jest w człowieku wiara” zabrzmiały naprawdę przepięknie w murach auli wydziałowej. W ten sposób zakończyła się sesja popołudniowa...

W ramach spotkań popołudniowych najpierw w auli Metropolitalnego Wyższego Seminarium Duchownego miało miejsce spotkanie z księdzem Franciszkiem Kameckim, który przy świecach, refleksyjnej muzyce prezentował swoje wiersze, zawarte w tomiku pt. *Ten, który umywa nogi*. Dodać należy, że ubogacił to spotkanie pan Medard Plewacki – aktor wrocławski, który recytował wiersze księdza Franciszka.

Wieczorne spotkanie zgromadziło w auli PWT wielką rzeszę ludzi, pragnących spotkać się z Prymasem Tysiąclecia. Prymasa wszak zabrakło wśród nas, ale my wiele sobie przypomnieliśmy na pewno nie wszystko, ale wiele. Przypomnieliśmy sobie bardzo wiele, gdyż po projekcji filmu Teresy Kotlarczyk *Prymas – trzy lata z tysiąca* na scenę zostali zaproszeni ludzie, którzy Prymasa znali osobiście: pani Anna Rastawicka (12 lat pracowała w sekretariacie na Miodowej, codziennie spotykając się z Kardynałem Wyszyńskim) i ksiądz profesor Piotr Nitecki, który – jak sam o sobie mówił, – „jest wychowany pod amboną Prymasa Wyszyńskiego”. Wspomnieniom i pytaniom nie było końca, a wiadomości zdobyte pozostaną bezcenne, gdyż nie możliwe jest wyczytanie ich z jakiegokolwiek książki.

Drugi dzień rozpoczął się Eucharystią w kaplicy seminaryjnej, której przewodniczył Jego Ekscelencja Ksiądz Biskup Jan Tyrawa. Ksiądz Biskup w homilii zauważył, iż czytania biblijne wspaniale korespondują z tematem Forum, gdyż kapłan to ktoś, kto strzeże świątyni, a strzec świątyni oznacza strzec tego, co święte.

Sesja dopołudniowa składała się z dwóch części, a każda z dwóch wykładów. W sumie cztery bardzo ciekawe wystąpienia. Zainaugurował ksiądz Franciszek Kamecki dość prowokacyjnym przedłożeniem na temat: *Katecheza – ściana placzu?*. Może w niektórych przypadkach popadając w skrajności, co zostało wychwycone przez słuchaczy i sprostowano dyskusję. Ksiądz Kamecki wprost sformułował oskarżenie, iż religia wchodząc do chorej szkoły, stała się chorą katechezą, postulując konieczność katechezy parafialnej. Kolejna refleksja naukowa była poświęcona tematowi *Kapłan w służbie nauki*, a wygłosił ją ksiądz profesor Ignacy Dec. Zauważył, iż każdy z kapłanów powinien troszczyć się o formację teologiczną, być pokornym wobec tajemnicy, gdyż tylko wiedza pokorna ma moc oddziaływania, a także mieć szacunek dla ludzi i kultury. Uświadomił nam, iż ludzie nie będą domagać się od kapłana biegłości w naukach ścisłych, znajomości polityki, ale nie wybaczą nam niezajomości nauk teologicznych. Po przerwie swój wykład wygłosiła pani profesor Zenomena Płużek, która jeśli chodzi o polską szkołę psychologów, jest człowiekiem – legendą, co potwierdziła, dając próbkę swej wielkiej wiedzy psychologicznej, ale i świadectwem wiary. Pani profesor zwróciła uwagę na kryzysy religijne, których motywy jest zakopywanie wartości transendentnych, mówiła o wysiłku, jaki trzeba włożyć w rozwój życia wewnętrznego, a także o niskim poczuciu własnej godności wśród ludzi. Zwróciła także uwagę na zasadniczą różnicę pomiędzy psychologiem a kapłanem i jakkolwiek wszelkie formy współpracy między nimi są wskazane, to niedopuszczalne jest wchodzenie w kompetencje drugiej strony. Gdy Pani profesor odpowiadała na pytania, aula zappełniła się młodzieżą z wrocławskich Liceów Ogólnokształcących. Przyszli, gdyż kolejnym wykładowcą był ksiądz Antoni Balcerzak. Temat jego przedłożenia to: *Wzrastać z młodymi*. Jako doświadczony duszpasterz młodzieży ksiądz Balcerzak wskazał na pewne niebezpieczeństwa w pracy z młodymi ludźmi, kończąc swoje wystąpienie stwierdzeniem „pokochajcie to, co kocha młodzież, aby młodzież pokochała to, co kochacie wy”.

O 16.00 odbyło się spotkanie z Natalią Niemen i Tomaszem Budzyńskim. Trudno je zakwalifikować do jednej z trzech grup „atrakcji” Forum. Nie był to na pewno wywód intelektualny ani typowe wydarzenie kulturalne, ani także spotkanie *stricto* modlitewne. Zaproszeni goście, mimo młodego wieku, wiele w swoim życiu przeżyli. Dzielili się świadectwem swego życia i wiary, co bardzo zainteresowało zebranych w auli słuchaczy.

Koncert Magdy Anioł także zgromadził wielu młodych. Tutaj także trudno powiedzieć wprost, iż było to wydarzenie kulturalne, gdyż poza wspaniałymi i wpadającymi w ucho piosenkami wokalistka także dała świadectwo swego poznawania Boga.

Jego Ekscelencja Ksiądz Biskup Edward Janiak rozpoczął kolejny dzień Eucharystią w kaplicy seminaryjnej. Ponieważ w tym dniu ojciec Józef Augustyn miał wygłosić wykład na temat *Celibat – współczesna szansa* Ksiądz Biskup, nawiązując do tego wielkiego daru, jakim jest celibat, podkreślił wielką rolę wspólnoty, w której dar ten można rozwijać.

Część wykładowa była mocnym akordem kończącym to wielkie dzieło, jakim było XVII Forum Młodych. Poza wspomnianym już ojcem Józefem Augustynem swój wykład

wygłosił także ojciec Jan Andrzej Kłoczowski, który mówił, jak być mistrzem dla współczesnego człowieka. Kapłan musi być mistrzem dla człowieka współczesnego, który tego mistrza poszukuje. Jeśli nie znajdzie go w kapłanie, będzie szukał w kimś innym. Ojciec Kłoczowski zauważył, iż mistrz nie zatrzymuje na sobie, on nie ma fanów ani idoli...

Podsumowania i zamknięcia Forum dokonał ksiądz Rektor Marian Biskup, wskazując na wielką potrzebę kapłana w nowych czasach. Czasach trudnych, ale naszych, jak dodał ksiądz wicerektor Adam Łuźniak, który przewodniczył ostatnim wykładom XVII Forum Młodych.

Rafał Kowalski

Andrzej Maryniarczyk SDB, *Metafizyka w ekologii*, Redakcja Wydawnictw KUL, Lublin 1999, ss. 183

Ruchy ekologiczne przybierają coraz bardziej na sile. W dyskusje ekologiczne włączył się także Kościół katolicki, jako że sektor ten kryje wiele problemów antropologicznych o charakterze moralnym. W teologii pojawił się nowy dział o nazwie „teoekologia”. W myśli europejskiej narasta świadomość, że potrzebna jest coraz większa troska o ochronę zagrożonego środowiska naturalnego, niszczonego ciągle przez nieodpowiedzialnych ludzi.

W refleksję ekologiczną włączyła się także filozofia, i to nie tylko ta o proveniencji nowożytnej czy współczesnej, ale także filozofia nazywana klasyczną. Dowodem na to jest wydana w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim książka ks. Andrzeja Maryniarczyka pt. *Metafizyka w ekologii*. Jej autora nie trzeba przedstawiać, gdyż jako następcą o. prof. Mieczysława Alberta Krąpca na katedrze metafizyki na Wydziale Filozofii KUL, jest dziś liczącym się przedstawicielem Lubelskiej Szkoły Filozofii Klasycznej.

Słowo wstępne do prezentowanej pozycji napisał sam o. Krąpiec, który z pewnością zainspirował autora do napisania tej książki swoim artykułem: *Idea „postępu” w krzywym zwierciadle ekologii* („Człowiek w Kulturze” 2(1994), s. 17-28).

Książka autora ma strukturę tryptyku. W pierwszej części, zatytułowanej *U źródeł narodzin ekologii*, autor ukazuje uwarunkowania historyczne i merytoryczne narodzin tego trendu w kulturze, nauce, a w szczególności w filozofii. Dowiadujemy się tu, że u źródeł współczesnego kryzysu ekologicznego znajduje się kilka przyczyn. Pierwszą z nich jest błędne rozumienie rzeczywistości, w które wyposażony został, w wyniku kształcenia, współczesny twórca techniki i kultury. Ludzkie myślenie zostało zaanektowane różnymi apriorycznymi teoriami, ideologiami, wskutek czego nauka, zamiast uczyć rozumieć i poznawać otaczający nas świat rzeczy i osób, stosuje wobec człowieka i świata różne manipulacje. Nauka została skomercjalizowana, wyrzekła się poszukiwania prawdy, a podjęła cele doraźne, pragmatyczne. Zdaniem autora, najważniejszą drogą wyjścia z tej sytuacji jest podjęcie w kulturze i nauce wysiłku zmierzającego do przywrócenia pełnej prawdy o człowieku i świecie. Ważne tu jest podkreślanie transcendencji człowieka wobec świata przyrody i przyjęcia odpowiedzialności człowieka „za” i „wobec” świata. Inną ważną sprawą w wychodzeniu z kryzysu ekologicznego jest powrót do odpowiedzialnego uprawiania nauki oraz przygotowanie człowieka do odpowiedzialnego działania, tak w odniesie-